

Jaarverslag 1998

maart 1999

Rob

Inhoud	3
	Blz.
Voorwoord	5
1. Inleiding	7
2. Overzicht van de activiteiten in 1998	11
2.1 In 1998 uitgebrachte adviezen	11
2.2 Kabinetsstandpunten op adviezen	12
2.3 Adviezen waarvan de voorbereiding in 1998 werd gestart	13
2.4 Overige activiteiten	14
2.5 Samenwerking met de Raad voor de financiële verhoudingen	14
2.6 Overige externe contacten	15
3. Mensen en middelen	17
3.1 Samenstelling van de Raad	17
3.3 Het secretariaat van de Rob	17
3.5 Financieel verslag over 1998	19

Voorwoord

Voor u ligt het tweede Jaarverslag van de Raad voor het openbaar bestuur. Nadat de Rob als nieuwe adviesraad op het terrein van het openbaar bestuur zich in 1997 nog diende te positioneren, heeft de Raad zich in 1998 met diverse adviezen nadrukkelijk weten te plaatsen als adviesraad. Ondanks het feit dat de Raad zich het afgelopen jaar nadrukkelijk heeft gepositioneerd, zullen zich in de nabije toekomst veranderingen blijven voordoen.

In de eerste plaats heeft dit te maken met de Raad zelf. Twee leden van de Raad, te weten mevrouw drs. A.C. van Es en prof.mr. I.C. van der Vlies hebben hun vertrek aangekondigd. In het voorjaar van 1999 zullen zij worden opgevolgd door twee nieuwe leden. Daarnaast zal in 1999 de omvang van de Raad worden uitgebreid met nog een tweetal leden waardoor de Rob het wettelijk maximumaantal leden zal tellen.

Niet alleen zullen veranderingen van binnenuit de Raad ontstaan, ook de omgeving waarin de Raad verkeert draagt bij aan veranderingen. Met name wordt beoogd de wenselijk geachte samenwerking van de Raad voor het openbaar bestuur met de Raad voor de financiële verhoudingen op een meer structurele wijze vorm te geven. Behalve het feit dat beide raden een gezamenlijke voorzitter kennen en de secretariaten van beide raden gezamenlijk zijn gehuisvest, zijn bovendien momenteel besprekingen gaande voor een verdergaande integratie op secretariaatsniveau. Het doel daarbij is onder meer de aanwezige deskundigheid doeltreffender en doelmatiger te benutten. De meerwaarde daarvan zal te zijner tijd bij de advisering tot uitdrukking komen. Ik spreek de wens en de overtuiging uit dat de Raad daarmee ook in de toekomst een waardevolle rol kan blijven vervullen binnen het openbaar bestuur.

Den Haag, 19 februari 1999
J.M. Leemhuis-Stout, voorzitter

1. Inleiding

Het jaar 1998 was het tweede levensjaar van de Raad voor het openbaar bestuur. In het vorige jaarverslag werd nog geconstateerd dat de Raad enige tijd nodig had ter opwarming. Terugblikkend op het verslagjaar 1998 kan de Raad, uitgaande van het aantal uitgebrachte adviezen, melden dat hij inmiddels is opgewarmd en op volle toeren is gaan draaien. Het beginstadium van een nieuwe adviesraad kenmerkt zich veelal door het zoeken en aftasten van een inhoudelijke koers. Ook de Raad heeft een dergelijke fase doorgemaakt. Onderhand heeft de Raad een aantal lijnen uitgezet die in de verdere toekomst nader kunnen worden verkend en uitgewerkt. Redenerend vanuit een herkenbare aandachtspunten en doelstellingen is het mogelijk gebleken een consistente lijn van advisering te bewerkstelligen. Drie categorieën van aandachtspunten zijn te onderscheiden in de advisering door de Raad. Het gaat om de verhouding tussen openbaar bestuur en burgers, de verhoudingen binnen het openbaar bestuur (ofwel de verhoudingen tussen overheden) en tevens de organisatie en werkwijzen van overheidsorganisaties.

Verhouding overheid en burgers

Een belangrijk aandachtspunt voor de Raad vormt de verhouding tussen het openbaar bestuur en burgers. Dit thema werkt de Raad bijvoorbeeld uit in een drietal adviezen die de implicaties en mogelijkheden aangeven van de moderne informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Het eerste advies in dat opzicht met als titel *'Dienen en verdienen met ICT'* uit april 1998, behandelde de toekomstige mogelijkheden van de publieke dienstverlening. De Raad stelde in dat verband vast dat in alle overheidsorganisaties die dat aangaat een omslag van denken dient plaats te vinden waarbij de dienstverlening aan de burger het leidinggevende principe moet zijn.

In een tweede advies (*'De grenzen van de Internetdemocratie'* uit december 1998) ging de Raad in op de kansen en bedreigingen van de nieuwe media voor de representatieve democratie. De Raad draagt daarbij mogelijkheden aan om het publieke debat te verbreden en te verdiepen. Ook ziet hij mogelijkheden voor de verbetering van de kwaliteit van de publieke besluitvorming. In een nog uit te brengen derde advies met betrekking tot ICT hoopt de Raad in te gaan op privacy-aspecten daarvan, in het bijzonder waar het gaat om de bescherming van de burger tegen een al te zeer aanwezige overheid.

De toegankelijkheid voor de burger van het openbaar bestuur in het algemeen en van het politiek systeem in het bijzonder vormt het voornaamste thema van de Raad in zijn advies over de positie van politieke partijen. In het advies *'Tussen staat en electoraat'* gaat de Raad behalve in op de toegankelijkheid van politieke partijen, ook in op de toegankelijkheid van het politiek-bestuurlijk systeem. In dat verband plaatste de Raad onder meer kritische kanttekeningen bij de huidige wijze van subsidiëring van politieke partijen en bij de traditie van politieke benoemingen. In het vervolg op dit advies over de politieke partijen brengt de Raad

begin 1999 een afzonderlijk advies uit over een aanpassing van het kiesstelsel.

De verhouding tussen het openbaar bestuur en de burgers die in onze samenleving participeren, maar die niet over een geldige verblijfsvergunning beschikken, staat centraal in het advies *'Illegale blijvers'* uit april 1998. De Raad pleit in dat advies voor een humaan vreemdelingenbeleid, dat mede tot uitdrukking moet komen in ondersteuning door de overheid van (hulp)organisaties en maatschappelijke instellingen die zich inzetten ten behoeve van illegale vreemdelingen.

Verhoudingen tussen overheden

Naast de verhouding tussen openbaar bestuur en burgers vormen de verhoudingen tussen onderdelen van het openbaar bestuur een tweede aandachtspunt voor de Raad bij zijn advisering.

In dat verband noemt de Raad bijvoorbeeld het advies *'Wijken of herijken: nationaal bestuur en recht onder Europese invloed'* dat de Raad in september 1998 heeft uitgebracht. Zo pleitte de Raad onder meer voor een grotere betrokkenheid van het Nederlands parlement bij de totstandkoming van communautair beleid. Ook dient naar de mening van de Raad de betrokkenheid van decentrale overheden bij de voorbereiding van Europese besluiten te worden versterkt.

Met dit advies heeft de Raad bovendien een referentiekader ontwikkeld voor verdere advisering op dit complexe aandachtsgebied. De advisering over de verhouding tussen de Europese integratie en het Nederlandse openbaar bestuur kon door de Raad immers niet binnen een enkel advies worden uitgewerkt en afgerond. Het uitgebrachte rapport verschaft veeleer aanzetten en aanknopingspunten die in toekomstige adviezen nader uitgewerkt kunnen worden.

De verhoudingen tussen onderdelen van de overheid komen verder aan de orde in het advies van de Raad uit april 1998 over bestuursakkoorden-nieuwe-stijl. Het advies, dat ingaat op de samenwerking tussen Rijk, provincies en gemeenten, vormt tevens een uitwerking van het advies van de Raad *'Verscheidenheid in vervlechting'* uit 1997. De pluriformiteit binnen het openbaar bestuur en wederzijdse afhankelijkheden tussen overheden vormen belangrijke uitgangspunten bij beide adviezen. Mede door het pleidooi van de Raad zijn onderhandelingen gevoerd om daadwerkelijk tot een nieuwe stijl voor de Bestuursakkoorden te komen.

De verhouding tussen bestuur en openbaar ministerie op het terrein van de rechtshandhaving vormt onderwerp van advies voor de Raad in zijn rapport *'Op de handhaving beschouwd'* eveneens uit april 1998. In dat advies worden de implicaties van de verschuiving van een strafrechtelijke naar een bestuursrechtelijke handhaving aan een nadere beschouwing onderworpen. De Raad heeft daarbij een aantal aanbevelingen gedaan die vooral zijn gericht op kwalitatieve verbetering van het lokale handhavingsproces op de korte tot middellange termijn. De Raad pleitte daarbij voor een scheiding tussen

strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving, aangezien vermenging o.a. leidt tot inconsistenties en aansturingsmoeilijkheden. Ook betoonde de Raad zich voorstander van een versterking van de bestuurlijke handhaving en van een versterking van de democratisch gecontroleerde inbreng binnen de huidige opzet van het strafrechtelijk traject.

Overheidsorganisaties intern

Een derde aandachtspunt bij de advisering door de Raad is de organisatie en werkwijzen binnen de overheidsorganisaties. In het eerder genoemde advies *'Dienen en verdienen met ICT'* gaat de Raad niet alleen in op de verhouding tussen overheidsorganisaties, maar richt de Raad zijn aanbevelingen ook op de (interne) organisatie van de desbetreffende overheidsonderdelen. De Raad benadrukte daarbij bijvoorbeeld het belang van Intranet, een rijksbreed netwerk van informatie-uitwisseling.

Ook in zijn advies *'De overheid de markt- in of uitprijzen?'* van december 1998 richtte de Raad de aandacht op de interne organisatie van de overheid en dan met name op de wijze van uitvoering van publieke taken onder marktwerking. Voor zover de overheid beperkt verantwoordelijk is voor de uitvoering van publieke taken verdient volgens de Raad het toezicht bijzondere aandacht. Een te ontwikkelen toezichtsbeleid zou, behalve op het publieke, ook op het private deel van een hybride organisatie van toepassing moeten zijn, teneinde de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de publieke taak te garanderen en zonodig af te dwingen.

2. Overzicht van de activiteiten in 1998

2.1

In 1998 uitgebrachte adviezen

Gedurende het verslagjaar 1998 heeft de Raad acht adviezen uitgebracht. In chronologische volgorde gaat het om de volgende adviezen.

- *Dienen en verdienen met ICT; over de toekomstige mogelijkheden van de publieke dienstverlening*
(uitgebracht aan de minister van Binnenlandse Zaken in april 1998)
- *Op de handhaving beschouwd; toezien op een versterkte en uitvoerbare lokale handhavingsstructuur*
(uitgebracht aan de minister van Binnenlandse Zaken in april 1998)
- *Bestuurlijke betrekkingen tussen kabinet, VNG en IPO*
(uitgebracht aan de minister van Binnenlandse Zaken in april 1998)
- *Illegale Blijvers*
(ongevraagd advies, uitgebracht aan de staatssecretaris van Justitie in april 1998)
- *Wijken of herijken; nationaal bestuur en recht onder Europese invloed*
(uitgebracht aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in september 1998)
- *Tussen staat en electoraat; politieke partijen op het snijvlak van overheid en samenleving*
(aangeboden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in oktober 1998)
- *De overheid de markt in- of uitprijzen?*
(uitgebracht aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in december 1998)
- *De grenzen van de Internetdemocratie*
(uitgebracht aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in december 1998)

Daarnaast zijn, ter verkenning van een drietal onderwerpen waarover de Raad heeft geadviseerd, preadviezen verschenen. Voor het opstellen van de preadviezen zijn enkele externe deskundigen benaderd. De volgende preadviezen zijn in 1998 verschenen.

- O.J.D.M.L Jansen, *Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving, bestuur en politie* (januari 1998);
- A. Zuurmond e.a., *Dienstverlening centraal; de uitdaging van ICT voor de publieke dienstverlening* (april 1998);
- L.F.M. Besselink en R.J.G.M. Widdershoven, *De juridische gevolgen van Europese integratie voor het nationaal beleid* (september 1998).

2.2

Kabinetsstandpunten op adviezen

Van de adviezen die de Raad in 1998 heeft uitgebracht zijn reeds een aantal kabinetsstandpunten bekend gemaakt. Artikel 24 van de Kaderwet adviescolleges bepaalt dat het Kabinet in beginsel binnen drie maanden na ontvangst van een advies zijn standpunt daaromtrent aan de beide Kamers der Staten-Generaal bekend dient te maken. Daarbij wordt opgemerkt dat de verkiezingen en kabinetswisseling in 1998 er mede toe hebben geleid dat in een aantal gevallen die termijn van drie maanden niet is gehaald. Verder lijkt in de praktijk de reactietermijn van drie maanden meer problematisch te zijn naarmate de adviezen een meer strategisch karakter dragen. In bepaalde gevallen is namelijk overleg en afstemming met meerdere partijen noodzakelijk.

- **Dienen en verdienen met ICT**

Het kabinetsstandpunt op het advies 'Dienen en verdienen met ICT' is opgenomen als bijlage in het actieprogramma 'Elektronische Overheid' van minister Van Boxtel van Grote Steden- en Integratiebeleid dat in december 1998 door het Kabinet is vastgesteld. De regering onderschrijft de hoofdlijnen van het advies van de Raad. Bovendien refereren verschillende onderdelen van het actieprogramma aan aanbevelingen van de Raad. Mede naar aanleiding van het advies van de Raad wordt gestreefd naar een verbetering van de gegevensuitwisseling tussen overheidsorganisaties, in het bijzonder de totstandkoming van een overheidsintranet. Ook wordt aandacht besteed aan het organiseren van de noodzakelijke kennis op het gebied van elektronische dienstverlening.

- **Op de handhaving beschouwd**

Bij brief van 21 juli 1998 heeft de vorige minister van Binnenlandse Zaken, de heer Dijkstal, aangekondigd dat het nieuwe kabinet een inhoudelijke reactie op het advies van de Raad zou concipiëren. Dat zal naar alle waarschijnlijkheid in het voorjaar van 1999 door het Kabinet worden ingekaderd in een meer integrale visie op de problematiek van het advies en aanverwante vraagstukken.

- **Bestuurlijke betrekkingen**

Bij brief van 24 juni 1998 is het standpunt van het Kabinet bekend gemaakt op het advies van de Raad over bestuurlijke betrekkingen tussen Rijk, VNG en IPO. Daarin is positief gereageerd op het advies van de Raad. Het pleidooi van de Raad voor een nieuwe stijl van bestuursakkoorden heeft bovendien gevolg gekregen in de onderhandelingen tussen Rijk, IPO en VNG over de nieuwe bestuursakkoorden.

- **Illegale blijvers**

Bij brief van 7 augustus 1998 heeft de staatssecretaris van Justitie een voorlopige reactie gegeven op het advies 'Illegale blijvers'. De staatssecretaris kondigde aan, na overleg met de VNG over de problematiek van de illegalen, een definitief standpunt in te nemen.

2.3

Adviezen waarvan de voorbereiding in 1998 werd gestart

De Raad startte in 1998 ook de voorbereiding van een aantal adviezen die uiteindelijk in 1999 zullen worden uitgebracht.

Regierol gemeenten

Het moderne lokale bestuur zal zijn kracht steeds meer moeten zoeken in samenwerkingsconstructies met verschillende, vaak wisselende, actoren. De gemeente brengt o.a. bij de toekomstvisies en interactieve beleidsvorming private en functioneel georganiseerde actoren en burgers om de tafel voor het bereiken van haar doelstellingen. Staatssecretaris Van de Vondervoort heeft de Raad destijds om advies gevraagd over de uitoefening van de regiefunctie van gemeenten. De vraag die zij aan de Raad voorlegde luidt op welke beleidsterreinen, bij welke taken en onder welke omstandigheden regievoeren toepasbaar is.

Aanpassing kiesstelsel

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de Raad gevraagd te adviseren over een aantal voorstellen tot aanpassing van het kiesstelsel. In het Regeerakkoord wordt met betrekking tot het kiesstelsel geconstateerd dat het regionale element en de persoonlijke herkenbaarheid binnen het kiesstelsel versterking behoeven. Daartoe is een aantal voorstellen afkomstig van J.A. van Schagen en H.R.B.M. Kummeling, van R.B. Andeweg en van J.A. van Kemenade aan de Raad voorgelegd ter advisering. De advisering hierover door de Raad sluit nauw aan op het reeds in 1998 verschenen advies van de Raad getiteld 'Tussen staat en electoraat'.

Bijzondere opsporingsdiensten

De minister van Justitie heeft de Raad voor het openbaar bestuur gevraagd te adviseren over de politiek-bestuurlijke aspecten van de positie van de bijzondere opsporingsdiensten. De minister vraagt in de eerste plaats hoe in de actuele situatie de democratische controle op de bijzondere opsporingsdiensten is vormgegeven, of de democratische controle lacunes vertoont en, zo ja, hoe deze zijn te ondervangen. In de tweede plaats vraagt de minister wat in het domein van de handhaving van de ordeningswetgeving, zoals bestreken door de onderscheidene bijzondere opsporingsdiensten, de mogelijkheden zijn daarbij te kiezen voor bestuurlijke dan wel strafrechtelijke handhaving. Vrij vertaald: of, in hoeverre en op welke manier is democratische controle gediend met bestuurlijke dan wel strafrechtelijke handhaving?

Multiculturele samenleving/minderhedenbeleid

Minister Dijkstal van Binnenlandse Zaken heeft de Raad voor het openbaar bestuur bij brief van 28 april 1998 gevraagd te adviseren over aspecten van het minderhedenbeleid. In de eerste plaats vroeg hij hoe meer dan tot dusver processen van multiculturaliteit, cultuur, etniciteit en godsdienst kunnen bijdragen aan de effectiviteit van het beleid gericht op participatie. Ook stelde hij de vraag of ten aanzien van het geldende conceptuele kader er ook nog

andere terreinen zijn waar de aandacht meer op moet worden gericht. Daarnaast wenste de minister advies over de mogelijkheden om bestuurlijk tot zodanige vormen van samenwerking te komen dat een sneller en effectiever resultaat wordt bereikt op het terrein van het integratiebeleid.

2.4

Overige activiteiten

Op 30 maart 1998 organiseerde de Raad een symposium over 'de gezondheids-toestand van het Nederlandse openbaar bestuur'. Mevrouw ir. J.M. Leemhuis-Stout opende het symposium, waarna minister H.F. Dijkstal van Binnenlandse Zaken een inleidende toespraak verzorgde.

De plenaire discussie werd vervolgens ingeleid door twee externe deskundigen. De heer prof.dr. W. Derksen hield een inleiding met als titel 'de reorganisatie van de bestuurlijke reorganisatie'.

De heer F. Rottenberg verzorgde een inleiding met als titel 'Overleven in het binnenlands bestuur: zeven opmerkingen over het virus van Oliveira'.

Op 26 oktober 1998 organiseerde de Raad een bijeenkomst ter gelegenheid van het aanbieden aan minister Peper van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van het advies 'Tussen staat en electoraat'. Bij die gelegenheid overhandigde mevrouw ir. Leemhuis-Stout als voorzitter van de Raad het advies aan de minister. Na deze officiële presentatie van het advies gaven politicoloog Philip van Praag van de Universiteit van Amsterdam en Eisse Kalk, directeur van het Instituut voor Publiek en Politiek, een reactie op het advies en nodigden de aanwezigen, onder wie diverse vertegenwoordigers van politieke partijen, uit tot discussie.

2.5

Samenwerking met de Raad voor de financiële verhoudingen

De Raad voor het openbaar bestuur en de Raad voor de financiële verhoudingen hebben van de wetgever de opdracht om zo veel mogelijk samen te werken. Mevrouw ir. Leemhuis-Stout is de voorzitter van beide raden en de beide secretariaten zijn gezamenlijk gehuisvest. Daarmee is de kans op samenwerking duidelijk aanwezig. Samenwerking is echter eerst dan mogelijk en zinvol, als de werkzaamheden van beide adviesraden in elkaars verlengde liggen. Zij zijn voor hun werkzaamheden primair afhankelijk van de door het kabinet te vragen adviezen. Alleen als de onderwerpen aanleiding geven om deskundigheid bij de collega-raad in te roepen, is samenwerking zinvol. In de praktijk blijken de adviesaanvragen van het departement aan beide raden weinig raakvlakken te hebben. De Raad voor de financiële verhoudingen heeft wel in 1998 bij zijn advies over het BTW-compensatiefonds de Raad voor het openbaar bestuur om medewerking gevraagd. Andersom hebben leden van de Raad voor de financiële verhoudingen geparticipeerd in werkgroepen van de Raad voor het openbaar bestuur ten behoeve van het in december 1998 uitgebrachte advies "De overheid de markt in- of uitprijzen?" en het in 1999 uit te brengen advies over de regierol van gemeenten.

Het voorgaande geeft aan dat de wil tot samenwerking tussen de Raad voor de financiële verhoudingen en de Raad voor het openbaar bestuur op zich aanwezig is, maar dat dit noodgedwongen nog slechts een incidenteel karakter draagt. Inmiddels hebben zowel de Rob als de Rfv geconstateerd dat beider werkzaamheden niet alleen raakvlakken vertonen, maar dat in de praktijk daarbij ook sprake is van een braakliggend terrein van advisering. Tussen de strategische adviezen van de Rob en de veelal verdeeltechnische adviezen van de Rfv, ligt een tussengebied van maatschappelijke en bestuurlijke vraagstukken die nu aan de orde zijn. De beide raden zijn sinds eind 1998 met elkaar in gesprek ten einde na te gaan of en zo ja op welke wijze beider advisering meer toegesneden kan en moet worden op actuele bestuurlijke vraagstukken. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de vormgeving van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing, de bestuurlijke verantwoordelijkheden en de financiële arrangementen terzake van de uitvoering van de Algemene Bijstandswet. Ook de invoering van marktwerking bij het regionale openbaar vervoer doet vragen rijzen naar de bestuurlijke verantwoordelijkheid en de financiële aansturing. Als laatste voorbeeld kan de omvang van de gemeentelijke beleidsruimte in relatie tot het lokale lastenbeleid worden genoemd.

2.6

Overige externe contacten

Ten behoeve van zijn werkzaamheden onderhoudt de Raad diverse externe contacten. Zo vindt jaarlijks overleg plaats met de Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer, onder andere over het werkprogramma van de Raad. Op 27 oktober 1998 vond opnieuw een dergelijk overleg plaats. Overigens merkt de Raad op dat hij om advies kan worden gevraagd door het parlement. Van die zijde heeft de Raad tot nog toe echter geen concrete adviesaanvragen mogen ontvangen.

Op 11 maart 1998 hebben de voorzitter en de secretaris van de Raad een werkbezoek afgelegd aan het Vlaams Parlement te Brussel. Aanleiding daarvoor waren de voornemens van de Vlaamse regering om in Vlaanderen een soortgelijke adviesraad in te stellen. De voorzitter en secretaris hebben bij die gelegenheid een toelichting gegeven over de plaats en functie van de Raad voor het openbaar bestuur binnen de Nederlandse politiek-bestuurlijke verhoudingen in het algemeen en binnen de Kaderwet adviescolleges in het bijzonder.

Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats tussen de voorzitters en secretarissen van de verschillende adviesraden. In het bijzonder bestaat regelmatig contact met de leden en de secretaris van de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv).

Op departementaal niveau onderhoudt de Rob uiteraard regelmatig contact met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In het vorige jaarverslag werd opgemerkt dat dit departement nog ervaring moest opdoen

met het nieuwe adviesstelsel, in het bijzonder in verband met de afstemming van werkprogramma's van verwante adviesraden. Overleg tussen de Rob, de Rfv en het ministerie is erop gericht de werkprogramma's van beide raden meer in samenhang te brengen. Dit proces is nog voor verbetering vatbaar. Daarnaast heeft in het verslagjaar overleg met het ministerie plaatsgevonden over een sterkere mate van integratie op het niveau van de secretariaten van Rob en Rfv, teneinde daarmee een grotere mate van efficiency te behalen. Op het niveau van de administratieve ondersteuning bestaat momenteel reeds een grote mate van samenwerking.

Behalve de contacten met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de Raad in het verslagjaar de contacten met het ministerie van Justitie versterkt. Het werkterrein van de Raad strekt zich immers ook voor een deel uit over het terrein van Justitie. Daarbij gaat het in zijn algemeenheid om het evenwicht tussen wetgevende, rechtsprekende en wetgevende macht. Vraagstukken die daarmee in het bijzonder verband houden zijn de juridisering van het openbaar bestuur, de organisatie van en de democratische controle op de instanties die met opsporing en handhaving zijn belast en de verhouding tussen strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving. Overleg met de Bestuursraad van het ministerie van Justitie heeft onder meer geleid tot een adviesaanvraag over de positie van de bijzondere opsporingsdiensten.

3. Mensen en middelen

3.1

Samenstelling van de Raad

De samenstelling van de Raad is in 1998, vergeleken met het voorgaande jaar, ongewijzigd gebleven. Van januari tot en met december 1998 zijn op persoonlijke titel als lid verbonden geweest aan de Raad voor het openbaar bestuur:

- mevrouw ir. J.M. Leemhuis-Stout (voorzitter)
commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland;
- de heer prof.dr. H.G. Sol (vice-voorzitter);
hoogleraar systeemkunde aan de Technische Universiteit Delft;
- de heer prof. H.B. Entzinger
hoogleraar algemene sociale wetenschappen aan de Universiteit Utrecht
- mevrouw drs. A.C. van Es;
- mevrouw mr. W.L. Gillis-Burleson
directeur Legato-opleidingen;
- de heer prof.mr. P.F. van der Heijden
hoogleraar arbeidsrecht aan de Universiteit van Amsterdam;
- de heer ing. E.M. Mastenbroek
oud-commissaris van de Koningin in de provincie Limburg;
- mevrouw G.W. van Montfrans-Hartman
associée Boer en Croon Groep
- de heer prof.dr. C.D. van der Vijver
directeur Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie;
- mevrouw prof.mr. I.C. van der Vlies
hoogleraar bestuursrecht aan de Universiteit van Amsterdam.

Aan de leden Van Es en Van der Vlies is op hun verzoek aan het eind van het verslagjaar ontslag verleend van hun raadslidmaatschap. In overleg met het departement is de conclusie getrokken dat een aantal disciplines niet in de Raad vertegenwoordigd is, terwijl dit wel wenselijk wordt geacht. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft daarom het voornemen geuit het aantal raadsleden met twee uit te breiden. De instellingswet Rob biedt die ruimte. De Raad zou daarmee zijn maximale omvang kunnen bereiken.

3.2

Het secretariaat van de Rob

Aan het begin van het verslagjaar waren op het secretariaat werkzaam:

- de heer drs. M.P.H. van Haften (secretaris);
- mevrouw dr. M.L. van Muijen (adjunct-secretaris);
- de heer drs. H.S. Halbersma (adviesmedewerker);
- de heer drs. J.H. Mensen (adviesmedewerker);
- mevrouw M.J. Willemse (administratieve ondersteuning).

Daarnaast had de Raad in het verslagjaar nog de beschikking over een tweetal medewerkers in tijdelijke dienst, te weten de heer drs. M. de Mooy (tot 9 maart 1998) en de heer dr. B. Tholen (tot 29 oktober 1998).

Vanaf december 1998 verricht mevrouw M.J. Willemse gedurende één jaar de administratieve ondersteuning van de staatscommissie dualisme en lokale democratie (commissie-Elzinga). Haar werkzaamheden ten behoeve van de Raad zijn overgenomen door mevrouw M. Kooistra.

De medewerkers van het secretariaat zijn arbeidsrechtelijk werknemers van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dat betekent dat op hen het personeelsbeleid van dit ministerie van toepassing is. Daarnaast wordt geprobeerd het personeel breed inzetbaar te laten zijn. Dat past ook bij de filosofie van het nieuwe adviesstelsel dat geen permanente onderraden met eigen specialismen toestaat. Omdat de Raad uit generalisten moet bestaan is het van belang dat het personeel ook zo breed mogelijk inzetbaar is. Met een bezetting van slechts 5 FTE's kan dit ook bijna niet anders.

Omdat de medewerkers formeel in dienst zijn van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (maar inhoudelijk verantwoording schuldig zijn aan de Raad), kunnen medewerkers van het secretariaat ook bij andere werkzaamheden worden ingeschakeld.

Zo is de adjunct-secretaris het afgelopen verslagjaar via het ministerie tijdelijk werkzaam geweest ten behoeve van het de Bestuursdienst van de gemeente Den Haag. Daarnaast is zij sinds oktober 1998 voor het ministerie van BZK als projectleider betrokken bij de voorbereiding van het Bestuursakkoord nieuwe stijl dat Rijk, IPO en VNG met elkaar beogen af te sluiten.

Gestimuleerd wordt dat de secretariaatsmedewerkers zo veel mogelijk naar buiten treden door het bezoeken van relevante studiedagen en symposia. Ook wordt door de medewerkers van het secretariaat veel tijd gestoken in het spreken met praktijkdeskundigen. Daarnaast wordt nadrukkelijk geïnvesteerd in de training en opleiding van de medewerkers. Zo hebben de adviesmedewerkers in het verslagjaar deelgenomen aan interne cursussen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en aan een reeks avondcolleges Overheidsmanagement Forum.

3.3 Financieel verslag over 1998

	Uitgaven	Begroting
111 Salaris	523.750,-	572.000,-
118 Opleiding/cursus	10.097,-	30.000,-
143 Niet-ambtelijk personeel	27.062,-	0,-
155 Reiskosten	11.102,-	15.000,-
158 Vacatiegelden	156.780,-	170.000,-
167 Forensenkosten	10.017,-	0,-
203 Drukwerk	49.823,-	20.000,-
228 Externe deskundigheid	113.565,-	210.000,-
235 Externe accommodatie	5.217,-	0,-
328 Wervings-/selectiekosten		
335 Aankoop boeken/abonn.	7.886,-	15.000,-
354 Aankoop materialen	781,-	10.000,-
227 Restauratieve voorz.	607,-)	0,-)
372 Personeelskosten	1.480,-)	0,-)
373 Representatiekosten	3.196,-)	0,-)
	<u>5.283,-</u>	<u>0,-</u>
	921.363,-	1.042.000,-
Overloop 1997		200.000,-